

## DECIZIE

03 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Ala Cobăneanu

Judecătorii: Mariana Pitic și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către avocatul Gafton Mihail în interesele Ludmillei Lucașenco, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mutruc Maria împotriva lui Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor în folosirea imobilului prin evacuare, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016, prin care s-a restituit apelul declarat de Lucașenco Ludmila și Lucașenco Alexandru

### c o n s t a t ă :

La 04 noiembrie 2015 Mutruc Maria a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor în folosirea imobilului prin evacuare.

În motivarea cererii de chemare în judecată Mutruc Maria a indicat că în baza certificatului de determinare a cotei-părți în proprietate comună nr.5424 din 05 iulie 2001 și certificatului de moștenitor testamentar nr.10776 din 25 octombrie 2001 este proprietară a 2/3 cote-părți din apartamentul nr.1, str.Feroviarilor, 15, or. Vatra, mun. Chișinău.

Mama sa Șveț Irina este proprietara a 1/3 cotă-parte din apartamentul nr.1, str.Feroviarilor, 15, or. Vatra, mun. Chișinău, în baza certificatului de determinare a cotei-părți în proprietate comună nr.5424 din 05 iulie 2001.

În anul 2014 a aflat că în apartamentul nr.1, str.Feroviarilor, 15, or. Vatra, mun. Chișinău locuiesc persoane necunoscute.

La solicitarea sa, executorul judecătoresc Bezede Vladimir a întocmit proces-verbal, prin care s-a constatat că Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila nu au viză de reședință, imobilul este în stare avansată de degradare și antisanitară.

Din spusele pîrîților locuiesc în acest apartament din anul 1997.

La 03 iulie 2015 s-a adresat pîrîților Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila cu cerere prealabilă, prin care le-a comunicat că este proprietara

apartamentului, îl ocupă ilegal și abuziv solicitând eliberarea acestuia, însă imobilul nu a fost eliberat.

Cere Mutruc Maria obligarea înlăturării obstacolelor în folosirea imobilului prin evacuarea lui Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila din apartamentul nr.1, str.Feroviarilor, 15, or. Vatra, mun. Chișinău, obligarea să nu îi creeze obstacole în folosirea imobilului.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 29 martie 2016 s-a admis acțiunea.

S-a dispus înlăturarea obstacolelor în exercitarea de către Mutruc Maria a dreptului de proprietate asupra apartamentului nr.1, str.Feroviarilor, 15, or. Vatra, mun. Chișinău prin evacuarea din acest imobil a lui Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila și a altor persoane necunoscute fără acordarea altui spațiu locativ.

La 22 aprilie 2016 Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila au depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătorei Buiucani mun.Chișinău din 29 martie 2016 și fără plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2016 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila, li s-a acordat termen de 10 zile de la data recepționării copiei prezentei încheieri pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75 lei.

Pricina s-a numit pentru examinare la 28 iunie 2016, ora 11:00 și s-a explicat apelanților că în cazul lichidării neajunsurilor, cauza va fi examinată în ordine de apel, în caz contrar cererea de apel va fi restituită fără examinare (f.d.37-38).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 28 iunie 2016 a restituit apelul declarat de Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila pe motiv că nu au înlăturat neajunsurile în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2016.

Prin mandatul nr.0976278 din 18 iunie 2016 avocatul Gafton Mihail a fost împuternicit de Lucașenco Ludmila să-i acorde asistență juridică în prezenta pricină cu dreptul de a ataca hotărârea judecătorească (f.d.49).

La 08 iulie 2016 avocatul Gafton Mihail a declarat în interesele Ludmillei Lucașenco recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului avocatul Gafton Mihail a invocat că la 28 iunie 2016 Lucașenco Ludmila s-a prezentat la ședința de judecată și a solicitat amânarea examinării pricinii cu o oră mai târziu sau pentru o altă dată, pe motiv că este o persoană vulnerabilă, fără loc de muncă și venit.

În legătură cu acest fapt, la 10 iunie 2016 Consiliul Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat l-a desemnat din oficiu pentru a apăra drepturile și interesele acesteia în prezenta pricină și executarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2016.

A pregătit apelul motivat și a achitat taxa de stat, însă a fost antrenat în alte procese de judecată solicitând Lucașenco Ludmila amânarea examinării pricinii.

Instanța de apel prin încheierea contestată a privat recurenta Lucașenco Ludmila de drept la un apel efectiv garantat de legislația națională și Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art.425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la 28 iunie 2016, iar la 30 iunie 2016 a fost expedită părților (f.d.44-46, 47).

Prin urmare, recursul declarat la 08 iulie 2018 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 29 martie 2016 s-a admis acțiunea și s-a dispus înlăturarea obstacolelor în exercitarea de către Mutruc Maria a dreptului de proprietate asupra apartamentului nr.1, str.Feroviarilor, 15, or. Vatra, mun. Chișinău prin evacuarea din acest imobil a lui Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila și a altor persoane necunoscute fără acordarea altui spațiu locativ.

La 22 aprilie 2016 Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila au depus apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 29 martie 2016 și fără plata taxei de stat.

În conformitate cu art.365 alin.(1) lit.d), e) și f), alin.(4) Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Articolul 368 alin. (1) Codul de procedură civilă prevede că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 30 mai 2016 nu a dat curs cererii de apel depuse de Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila, a acordat termen de 10 zile de la data recepționării copiei încheierii pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 75 lei, a numit pricina pentru examinare la 28 iunie 2016, ora 11:00 și a explicat apelanților că în cazul lichidării neajunsurilor, cauza va fi examinată în ordine de apel, în caz contrar cererea de apel va fi restituită fără examinare (f.d.37-38).

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 a fost expediată în adresa apelanților Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila la 30 mai 2016 (f.d.39).

Prin avizele de recepție DS2000351353AS și DS2000351354AS se confirmă că Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila au recepționat copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 la 07 iunie 2016 (f.d.40-41).

Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila erau obligați pînă la 17 iunie 2016 să depună apel motivat și să prezinte dovada achitării taxei de stat.

În termenul acordat de către instanța de apel Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila nu au prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 113 alin.(1) și (2) Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 28 iunie 2016 corect a restituit apelul declarat de Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila pe motivul neîndeplinirii indicațiilor în termenul acordat de către instanța de judecată.

În conformitate cu art. 10 alin (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila primind încheierea de a nu da curs cererii de apel au avut termen suficient pînă la 17 iunie 2016 pentru a se interesa de soarta dosarului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrînge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rînd instanțelor interne sa decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au

acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

Argumentele invocate de avocatul Gafton Mihail că Lucașenco Ludmila s-a prezentat la ședința de judecată și a solicitat amânarea examinării pricinii cu o oră mai târziu sau pentru o altă dată poartă caracter declarativ și nu pot fi reținute.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel din 28 iunie 2016 Lucașenco Ludmila și Lucașenco Alexandru nu s-au prezentat în ședința de judecată, deși au fost citați legal, fapt confirmat prin avizele DS2000351353AS și DS2000351354AS (f.d.43, 40-41).

În conformitate cu art.205 alin.(1) și (4) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să comunice din timp instanței judecătorești motivul imposibilității de a se prezenta în ședința de judecată și să prezinte probele care dovedesc motivul.

Dacă instanței judecătorești nu i s-a comunicat motivul neprezentării în ședința de judecată a participantului la proces citat legal sau dacă instanța consideră neîntemeiat motivul neprezentării, pricina se examinează în absența acestuia.

În conformitate cu art.275 alin.(6) Codul de procedură civilă, participanții la proces și reprezentanții lor au dreptul să ia cunoștință de procesul-verbal al ședinței de judecată și, în decursul a 5 zile de la data semnării acestuia, să prezinte în scris observații asupra lui, indicînd inexactitățile și motivele pentru care îl consideră incomplet.

Avocatul Gafton Mihail și Lucașenco Ludmila observații la procesul-verbal al ședinței de judecată nu au prezentat în modul prevăzut de art.275 alin.(6) Codul de procedură civilă și temeieri de a pune la îndoială plenitudinea și corectitudinea acestuia nu sunt.

În cererea de recurs avocatul Gafton Mihail a indicat că prin decizia Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat din 10 iunie 2016 a fost desemnat din oficiu pentru a apăra drepturile și interesele Ludmillei Lucașenco în prezenta pricină și a executa încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2016.

Lucașenco Ludmila a achitat taxa de stat la 22 iunie 2016 peste termenul acordat de instanța de apel prin încheierea din 30 mai 2016, iar apel motivat nu a depus.

În conformitate cu art.115 Codul de procedură civilă, la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.

Avocatul Gafton Mihail și Lucașenco Ludmila nu au solicitat instanței de apel prelungirea termenului de procedură.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016 este legală, iar argumentele invocate de avocatul Gafton Mihail în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către avocatul Gafton Mihail în interesele Ludmillei Lucașenco.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mutruc Maria împotriva lui Lucașenco Alexandru și Lucașenco Ludmila cu privire la obligarea înlăturării obstacolelor în folosirea imobilului prin evacuare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul:

Ala Cobăneanu

Judecătorii:

Mariana Pitic

Sveatoslav Moldovan